

บรรณานุกรม

กตัญญู ชูชื่น. (2543). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวรรณคดีไทย*. กรุงเทพมหานคร: โอเอสพรีนติ้งเฮาส์
กรมการศาสนา. (2500). *พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 45 พระสุตันตปิฎก ขุททกนิกายชาดก*.

(อนุสรณ์งานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ). พระนคร: การศาสนา.

_____. (2525). *ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาเนื่องในโอกาสฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ.*

2525. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.

กุลนิจ คณະฤกษ์. (2542). *การศึกษาวิจัยยาวมหาวาสถนตรชาดก พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณ
เจ้า กรมพระปรมาภิไธยชิโนรส*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เจียน อัมพาพันธ์. (2518). *ชุมนุมแหล่งเทศน์*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมบรรณาการ.

จันทร์ธา เรือนทองดี. (2547). *เพลงแหล่ในเทศน์มหาชาติ จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

จิต เขยอักษร และลือชา ลูกชินราช. (2512). *พิธีขวัญาคยังด้วยคุณแหล่เทศน์สาภลสมบูรณแบบ*.
กรุงเทพมหานคร: สีนทวิ.

ทองพล พานแก้ว. (2541). *การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนธรรมะของหลวงพ่อกษา สุกทุโท กับ
ท่านสุขเน้ง (เว่ยหล่าง)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชนวัฒน์ พูลสวัสดิ์. (2543). *การศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิดในเรื่องตัวของผู้หญิงใน
ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ศึกษากรณีนางมัทรีและนางอมิตตากับนางรุชและนาง
เอสเธอร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญญาภรณ์ ภูทอง. (2544). *ศึกษาวิเคราะห์มหาชาติกลอนสวด ฉบับวัดกลางวรวิหาร จังหวัด
สมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชิตพล กันต์วิงศ์. (2545). *ทำนองเทศน์มหาชาติ กัณฑ์มัทรี ในประเพณีตั้งหมั้นหลวง จังหวัด
เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

นรินทร์ ชิบะศ (อิน). (2550). *นิราศนรินทร์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นเรศมณฑต์ เพชรนาจักร. (2543). *การศึกษาวิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาและวิธีการ
สอนในโคลงโลกนิติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหิดล.

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2538). **พุทธศาสนาในความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- บุญทัน คนใจบุญ. (2544). **การศึกษาพุทธปรัชญาในพฤติกรรมของตัวละครหลักและตัวละครเสริมในมหาเวสสันดรชาดก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประมะ สตะเทวิน. (2532). **หลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2526). **มหาชาติลานนา การศึกษาในฐานะที่เป็นวรรณคดีท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประทุม สุวรรณกั้งคะ. (2526). **การศึกษามหาเวสสันดรชาดกฉบับถิ่นใต้ จากต้นฉบับวัดมัชฌิมาวาส จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปริยานุช อนุสุเรนทร์. (2540). **การศึกษาวิเคราะห์หัตถ์ภีที่ใช้ในเทศกาลเข้าพรรษาของล้านนากรณีศึกษาจาก 4 วัด ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิ่นนัดดา นพพานวัน. (2533). **การศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ธรรมะของสถาบันสงฆ์ไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผ่องศรี ยอดสกุล. (2531). **การศึกษาเรื่องมหาชาติเมืองเพชรสำนวนวัดเกาะ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรทิพย์ ชังชาดา. (2532). **ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก: การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบและศิลปะการประพันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- พรพรรณ วัชรภักย์. (2508). **วรรณคดีที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร: ประชาชน.
- พระกิตติศักดิ์ ยโสธรโร (แก้วเหล่า). (2539). **ศึกษาบทบาทของพระสารีบุตรเถระในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูวินัยธรรมานพ ปาลพันธ์. (2543). **เอกสารแหล่งเครื่องเล่นมหาชาติ**. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง (อัดสำเนา).
- _____. (2548). **เล่าความตามแหล่งในมหาเวสสันดรชาดก**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- _____. (2557, 8 มีนาคม). **สัมภาษณ์**. ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดเชตุพนวิมลมังคลาราม.

- พระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต). (2531). พระพุทธศาสนาในเอเชีย. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย .
- _____. (2532). ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ. กรุงเทพมหานคร:
ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย.
- พระนคร ปรีงฤทธิ์. (2546). การศึกษาวิเคราะห์การเทศน์แบบปฏิภาณที่มีลักษณะขบขันของ
พระสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. (2513). พระราชพิธี 12 เดือน. พระนคร: คุรุสภา.
- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. (2513). ศกุนตลา มัทนะพาธา ท้าวแสนปม ประมวล
สุภายิต พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทร มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ พระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.
- _____. (2505). ปริยทรรคิกา. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำคุรุสภา.
- พระบุญโชค ชยธมฺโม (ส่งแสง). (2548). ศึกษารูปแบบและวิธีการเทศนาของพระสงฆ์ไทยใน
ปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พระมหาจรรยา ปญญาวโร (อินทร์รงค์). (2540). ศึกษาบทบาทของพระมหากัสสปเถระในการเผยแผ่
พระพุทธศาสนาเถรวาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาทรรณ คุณทสุลี. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบพุทธวิธีการสอนในอรรถกถาธรรมบทกับ
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาธวัช เขมธโช (พุทธโส). (2538). การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องการเทศน์มหาชาติที่มีอิทธิพล
ต่อสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาบุญทัน อนันโท (พาหา). (2540). การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องเวสสันดรชาดกศึกษาเฉพาะ
ทานบารมี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- พระมหาบุญเลิศ ธมฺมทสุลี (โอรุสสุ). (2543). ศึกษาวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราช
วิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ). วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาภิรมย์ คุ่มเพชร. (2536). การศึกษามหาเวสสันดรชาดก ฉบับวัดแสนสุขาราม หลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหาสัญญา ปญญาวิจิตโต. (2543). ศึกษารูปแบบและแนวทางการเผยแพร่พุทธธรรมของพระครูพิศาลธรรมโกศล. วิทยานิพนธ์ปริญญาธรรมนิเทศมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2526). พุทธธรรมกถุกรรมชาติและคุณค่าสำหรับชีวิต. กรุงเทพมหานคร: รุ่งวัฒนา.
- พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2531). เทคนิคการสอนของพระพุทธเจ้า. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป
- พระวิสุทธิสมโพธิ (เจีย เขมโก). (2512). คัมภีร์ใบลาน 13 ผูก มหาเวสสันดรชาดก 13 กัณฑ์. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- พระวุฒิกโรจน์ วุฑฒิกโรจน์ (พรมพิมพ์). (2534). ศึกษาเทคนิคและวิธีการเผยแพร่พุทธธรรมของพระราชวรมณี (ประยุทธ์ ธรรมจิตโต). วิทยานิพนธ์ปริญญาธรรมนิเทศมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเหลื่อม ปญญาโณ และคณะ. (ม.ป.ป). ทำขวัญภาคประยูคต์และเหล่าเทศน์ต่างๆ. กรุงเทพมหานคร: พิตยาคาร.
- มณี พยอมยงค์. (2519). การวิเคราะห์และเปรียบเทียบมหาชาติ ฉบับภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย (ชุด 45 เล่ม). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- แรคำ ประโดยคำ. (2541). ในเวลา. กรุงเทพมหานคร: รูปจันทร์.
- ล้อม เฟื่องแก้ว. (2529). คู่มือศึกษาวรรณคดี เรื่องร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก. เพชรบุรี: วิทยาลัยครูเพชรบุรี.
- ถลลนา ศิริเจริญ. (2516). คุณค่าของชาดกเพื่อใช้ในการสอนวรรณคดีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2525). อลังการในมหาชาติคำหลวง. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วชิราภรณ์ พุกษ์สุกาญจน์. (2543). **ลักษณะเด่นทางวรรณศิลป์ในร้อยยาวมหาเวสสันดรชาดก.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย นุ่นพันธ์. (2534). **จินตนาการภาพสะท้อนเวสสันดรชาดก.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรยุทธ นาคเจริญ. (2545). **ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมที่ใช้เทศน์ในพิธีศพแบบล้านนา.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย. (2528). **มติใหม่ของการพัฒนาจิต.** กรุงเทพมหานคร:
ประทีปวิทย์.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2524). **ทศบารมีในพุทธศาสนาเถรวาท.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. (2515). **ชีวิตและงานของสุนทรภู่.** ธนบุรี:
รุ่งวัฒนา.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส. (2533). **มหาเวสสันดรชาดก.**
กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก. (พิมพ์ประกาศพระเกียรติคุณสมเด็จพระมหาสมณเจ้า
กรมพระปรมานุชิตชิโนรส 11 ธันวาคม 2538).
- สมหมาย เปรมจิตต์. (2544). **มหาเวสสันดรชาดก: วิเคราะห์ทางสังคมและวัฒนธรรม.** เชียงใหม่:
มิ่งเมือง.
- สมาน งามสนิท. (2542). **องค์ประกอบของการสื่อสารที่พึงประสงค์ตามแนวแห่งพุทธะ.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมาน โഴ๊ะเหม. (2528). **มหาชาติฉบับเมืองเพชรบุรี กัณฑ์ชูชก: การศึกษาเชิงวิเคราะห์.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สรยุทธ์ ประทีปสิต. (ม.ป.ป.). **ขุนช้างขุนแผน.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สำนักงานพุทธมณฑล. (2548). **เทศน์มหาชาติปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 50 พรรษา ระหว่างวันที่ 5-7 ตุลาคม 2548 ณ หอประชุมพุทธมณฑล. นครปฐม: สำนักงานพระพุทธรศาสนาแห่งชาติ.**
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **สถิติทะเบียนราษฎร.** กงทะเบียนราษฎร.
- สำเนาพระราชกระแสในรัชกาลที่ 5 ร.ศ. 125. (2450). **หอสมุดแห่งชาติ. (กระดาษฝรั่ง) อักษรไทย.**
ภาษาไทย. เส้นหมึก. เลขที่ 78/5221 หมวดจดหมายเหตุ ธบ.

- สัญญา จิระเกียรติ. (2531). การศึกษามหาชาติฉบับเมืองเพชรบุรี กัณฑ์มหาพน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิทธิา พินิจภูวดล. (2542). ลิลิตพระลอ วรรณกรรมสมัยอยุธยา ฉบับแปล. กรุงเทพมหานคร:
โครงการวรรณกรรมอาเซียน.
- สุนทรภู์. (2510). โคลงนิราศสุพรรณฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.
- สุนันท์ อัญชสิณกุล. (2520). การสร้างคำและการใช้คำไทยในมหาชาติคำหลวง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพรรณ ณ บางช้าง. (2524). ธรรมวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2532). มหาชาติและประเพณีการเทศน์มหาชาติ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ ชวนสนิท. (2518). วิเคราะห์รายยาวมหเวสสันดรชาดกทางวัฒนธรรมไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสงี่ยม คุมพวาส. (2513). ประเพณีม้งงานเทศน์มหาชาติ. วารสารวัฒนธรรมไทย, 10 (5), 47.
- เสถียรโกเศศ นาคะประทีป. (2537). กามนิต. กรุงเทพมหานคร: บรรณาการ.
- เสรี หวังในธรรม. (2525). นาฏศิลป์และดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร: พิชเนศ.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2532). คติความเชื่อเรื่องมหาชาติชาดก การเปลี่ยนแปลงและการสืบเนื่อง
สะท้อนจากภาพจิตรกรรมฝาผนัง กรณีศึกษาเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังใน
พระอุโบสถวัดสุวรรณาราม คลองบางกอกน้อย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หริศ เรืองฤทธิ์. (2501). ประชุมแหล่งเครื่องเล่นมหาชาติ เล่ม 1-2. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
- องค์การคำคุณฐา. (2531). มหาเวสสันดรชาดก ฉบับ 13 กัณฑ์. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร:
คุณฐา.
- อัญญา อัสวปิยานนท์. (2528). การศึกษามหาเวสสันดรชาดกฉบับท้องถิ่นอีสาน จากต้นฉบับ
วัดกลางโลกค้อ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. (2537). การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อานนท์ อาภาภิรม. (2519). สังคมวัฒนธรรมและประเพณีไทย. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา.